

Seat No. : _____

TG-109

B.A. Sem.-I

May-2013

Economics (Core-101)

(Elementary Economics-1)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : તમે જે પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો તે સ્પષ્ટ રીતે દર્શાવો.

૧. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (૬૫૦ થી ૭૦૦ શબ્દોમાં)

(૧) એડમ સ્મિથે આપેલી અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા ટીકાત્મક ચર્ચો.

૭

અથવા

નાણાંકીય અને વાસ્તવિક આવક વચ્ચેના તફાવતની ચર્ચા કરો.

(૨) સમ-સીમાંત તુષ્ટિગુણનો નિયમ સમજાવો.

૭

અથવા

માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાને અસર કરતાં પરિબળો ચર્ચો.

૨. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (૬૫૦ થી ૭૦૦ શબ્દોમાં)

(૧) બજારમાં માંગ અને પુરવઠા દ્વારા કિંમત કેવી રીતે નક્કી થાય છે તે આકૃતિની મદદથી સમજાવો.

૭

અથવા

માંગનો નિયમ આકૃતિની મદદથી સમજાવો.

(૨) મૂડીનો અર્થ આપી તેના લક્ષણો જણાવો.

૭

અથવા

જમીનનો અર્થ આપી તેના લક્ષણો જણાવો.

૩. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (૩૦૦ થી ૪૦૦ શબ્દોમાં)

(૧) અછતના કારણોની ચર્ચા કરો.

૪

અથવા

મૂલ્ય અને કિંમત વચ્ચેના તફાવતની ચર્ચા કરો.

(૨) ઘટતા સીમાન્ત તુષ્ટિગુણનો નિયમ સમજાવો.

૪

અથવા

માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાના પ્રકારો વર્ણવો.

(૩) માંગમાં વિસ્તરણ – સંકોચન સમજાવો.

૪

અથવા

પુરવઠાનો નિયમ સમજાવો.

(૪) શ્રમના લક્ષણો જણાવો.

૪

અથવા

શ્રમ વિભાજનને અસર કરતાં પરિબળો ચર્ચો.

૪. નીચેના પારિભાષિક શબ્દોનો પરિચય ૨ થી ૩ લીટીમાં આપો : (ગમે તે છ)

૧૨

(૧) એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર

(૨) તુષ્ટિગુણ

(૩) સંપત્તિ

(૪) નાણાકીય આવક

(૫) માંગ વિસ્તરણ

(૬) પુરવઠા વિધેય

(૭) અવેજી અસર

(૮) માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતા

૫. (અ) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો :

૬

(૧) માર્શલના મત પ્રમાણે અર્થશાસ્ત્ર શેનો અભ્યાસ કરે છે ?

- (a) પસંદગીના પ્રશ્નો (b) સામાન્ય જીવન વ્યવહાર
(c) ભૌતિક સંપત્તિ (d) એકેય નહીં

(૨) _____ એ ટકાઉ વસ્તુ છે.

- (a) ટેલિવિઝન (b) ઘઉં
(c) દૂધ (d) એકેય નહીં

(૩) માંગનો ખ્યાલ _____ છે.

- (a) સાપેક્ષ (b) નિરપેક્ષ
(c) સંપૂર્ણ નિરપેક્ષ (d) એકેય નહીં

(૪) વસ્તુની કિંમત કયા પરિબળો નક્કી કરે છે ?

- (a) વસ્તુની માંગ
(b) ઉત્પાદન
(c) વસ્તુની માંગ અને વસ્તુનો પુરવઠો
(d) એકેય નહીં

(૫) મૂડી _____ બચત છે.

- (a) અપરિવર્તનશીલ (b) ક્રિયાશીલ
(c) સ્થિર (d) એકેય નહીં

(૬) નીચેનામાંથી કઈ વસ્તુની માંગ મૂલ્ય અનપેક્ષ કહેવાય ?

- (a) મીઠું (b) એરકન્ડીશનર
(c) અનાજ (d) એકેય નહીં

(બ) નીચેનાં વિધાનો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવો.

૮

- (૧) તુષ્ટિગુણનો ખ્યાલ સાપેક્ષ છે.
 - (૨) બિન આર્થિક વસ્તુઓ બદલાપાત્ર હોય છે.
 - (૩) રોબિન્સના મતે અર્થશાસ્ત્ર એટલે સામાન્ય જીવન વ્યવહારનું વિજ્ઞાન
 - (૪) માંગ એટલે ઈચ્છા, શક્તિ અને તૈયારી.
 - (૫) ગીફન વસ્તુની માંગરેખા ઋણ ઢાળની હોય છે.
 - (૬) બજારકિંમત વસ્તુનો પુરવઠો નક્કી કરે છે.
 - (૭) માંગ વિસ્તરણ અને માંગ સંકોચનનું કારણ વસ્તુની કિંમતમાં ફેરફાર છે.
 - (૮) હવા અને સૂર્યપ્રકાશ એ આર્થિક વસ્તુઓ છે.
-

Seat No. : _____

TG-109

B.A. Sem.-I

May-2013

Economics (Core-101)
Elementary Economics-1

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Mention clearly the options you attempt.

1. Answer the following questions between **650** to **700** words :

(1) Critically examine Adam Smith definition of Economics. 7

OR

Explain the monetary income and real income.

(2) Explain the Law of Equi-Marginal Utility. 7

OR

Discuss the factors affecting the price elasticity of demand.

2. Answer the following questions between **650** to **700** words :

(1) Explain with the diagrams, how price is determined by demand and supply in the market. 7

OR

Explain the law of demand with the help of diagram.

(2) Explain the meaning and characteristics of Capital. 7

OR

Explain the meaning and characteristics of Land.

3. Answer the following questions between **300** to **400** words :

(1) Discuss the causes of Scarcity. 4

OR

Discuss the distinctions between Value and Price.

(2) Explain the Law of Diminishing Marginal Utility. 4

OR

Describe the types of Price Elasticity of Demand.

(3) Explain the expansion and contraction of Demand. 4

OR

Explain the law of supply.

(4) Explain the characteristics of Labour. 4

OR

Discuss the factors affecting division of labour.

4. Explain the following terms in brief (in **two** or **three** lines) any **six** : 12

- (1) Micro Economics
- (2) Utility
- (3) Wealth
- (4) Monetary Income
- (5) Demand Expansion
- (6) Supply function
- (7) Substitute Effect
- (8) Price Elasticity of Demand

5. (a) Choose the correct option : 6

(1) According to Marshal what does economics study ?

- (a) Problems of choice
- (b) Human behaviour as a relationship
- (c) Wealth of Material
- (d) None

(2) _____ is a sustainable goods.

(a) Television	(b) Wheat
(c) Milk	(d) None

- (3) Concept of demand is _____.
- (a) Relative (b) Absolute
(c) Perfect Absolute (d) None
- (4) Which of the following factor determine the Price of Commodity ?
- (a) Demand of Commodity
(b) Production
(c) Demand and supply of commodity
(d) None
- (5) Capital is a _____ saving.
- (a) Unflexible (b) Active
(c) Stable (d) None
- (6) For which of the following goods demand is unelastic ?
- (a) Salt (b) Air-conditioner
(c) Food grains (d) None
- (b) State whether the following sentences are **true** or **false** : **8**
- (1) Utility concept is relative.
- (2) Non-economic goods are changeable.
- (3) According to Prof. Robbins Economics means the Science of Human behaviours.
- (4) Demand means wants, ability and readiness.
- (5) Giffen goods demand curve slope is negative.
- (6) Market price determine the supply of commodity.
- (7) The cause of the change of commodity price is demand expansion and contraction.
- (8) The sun light and air are economic goods.
-

